

prima instanță: V. Chisilița
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Silvia Grigorieva și avocatul Ciolacu Nicolae în interesele Publicației Periodice “Literatura și Arta”

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Grigorieva Silvia împotriva Publicației Periodice “Literatura și Arta” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Silvia Grigorieva, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 mai 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2015 Grigorieva Silvia a depus cererea de chemare în judecată împotriva Publicației Periodice “Literatura și Arta” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat, că, la data de 26 februarie 2015, în nr. 9 (3626) al ziarului săptămânal „Literatura și Arta”, la pagina nr. 3, a fost publicat articolul cu denumirea „Doamna Grigore și... cauza războiului din Ucraina”, semnat de Iulius Popa. În respectivul articol se menționează, că “Dacă indivizii fără calități vocale, de regulă, se rușinează și evită scena, nu pot spune același lucru despre unii interpreți profesioniști. „În dialoguri pe teme intelectuale

ăștia arată eminent neciopliți. Nici nu trebuie să dovedească: e suficient să deschidă gura și prostia iese afară. Când îl ascultă pe altul spunând ceva, schițează o mână de savant atotștiutor, îmbibată cu înțelepciunea sihastrului. Te sufoci și-ți amintești de vorba vulgară a rusului: Botul solicită o cărămidă”.

„...Alături de alți doi, ea s-a deplasat la Moscova să cînte pentru diaspora moldovenească de acolo, adică pentru mankurții nostalgici, care visează la o viitoare Uniune Sovietică”, „această savantă bădărană”. „Știu că uneori pătrund pe la emisiuni și mediocrități crase, dar nu credeam că acolo ajung și ignoranți de calitate superioară”. „Doamna Grigore nu vorbește, ci, de fapt, trîncănește”. „Sare repede de pe fix, îi întrerupe pe ceilalți invitați. Se erijează în rol de pacifistă intransigentă”. „În subconștient doamna Grigore se arată sensibilă, chiar irascibilă față de critica la adresa rușilor”. „Greu să ghicesc potențialul de zbor al trupului ei de 50 de ani, dar mintea, într-adevăr, dacă a și avut-o vreodată, acum i s-a evaporat, cu mare viteză, în neant”.

„Silvia Grigore face parte din numerosul contingent al mankurților obraznici și nesimțiți. Călătorește la Moscova să-i îmbărbăteze, prin intermediul melodiilor populare românești, pe moldovenii cu suflet rusificat”.

„Efectuează concomitent investigații științifice: inventează teoria nătăfleată...”.

„Comportamentul de mahalagioaică medievală la un post de televiziune, iritant pentru orice om cult și civilizată, mă face compătimitor în raport cu necunoscutul ei fost soț: cîtă răbdare i-a trebuit bietului ca să reziste tocmai doi ani alături de o asemenea ființă”.

„încă o meteahnă: nu se ține de cuvânt”.

Consideră reclamanta, că informația menționată supra este una defăimătoare și se bazează pe fapte ce nu au avut loc sau au fost denaturate pînă la falsitate, informație care o vizează pe reclamantă și care înjosesc onoarea și demnitatea acesteia, motiv din care, la data de 09 martie 2015, respectând prevederile art. 15 al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, reclamanta s-a adresat pârâtului cu o cerere prealabilă prin care a solicitat aducerea scuzelor publice, dezmințirea informației ce constituie judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, precum și a relatărilor false cu privire la fapte, repararea prejudiciului moral cauzat prin publicarea unei atare informații.

Cererea prealabilă a fost recepționată de către pârât la 11 martie 2015, însă a fost ignorată.

Cere reclamanta recunoașterea ca defăimătoare și fără substrat factologic informația care se conține în articolul publicat în ziarul “Literatura și Arta” din 26 februarie 2015 cu denumirea Doamna Grigore și... caza războiului din Ucraina, ; obligarea pârâtului să dezmințe informația respectivă, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (5) și alin. (7) al Legii privind libertatea de exprimare și încasarea din contul Publicației Periodice „Literatura și Arta” S.R.L. a sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 20 mai 2016 acțiunea

înaintată de Grigorieva Silvia a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016 a fost admis apelul declarat de Silvia Grigorieva, s-a casat hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 20 mai 2016 și s-a emis o nouă hotărîre de admitere parțială a acțiunii, prin care a fost recunoscută ca defăimătoare informația publicată în ziarul „Literatura și Arta” din 26 februarie 2015, cu următorul conținut : “În dialoguri pe teme intelectuale ăștia arată eminentamente neciopliți. Nici nu trebuie să dovedească: e suficient să deschidă gura și prostia iese afară. Când îl ascultă pe altul spunînd ceva, schițează o mână de savant atotștiutor, îmbibată cu înțelepciunea sihastrului. Te sufoci și-ți amintești de vorba vulgară a rusului: Botul solicită o cărămidă”. „...Alături de alți doi, ea s-a deplasat la Moscova să cînte pentru diaspora moldovenească de acolo, adică pentru mankurții nostalgici, care visează la o viitoare Uniune Sovietică”, „această savantă bătărană”. „Știu că uneori pătrund pe la emisiuni și mediocrități crase, dar nu credeam că acolo ajung și ignoranți de calitate superioară”. „Doamna Grigore nu vorbește, ci, de fapt, trîncănește”. „Sare repede de pe fix, îi întrerupe pe ceilalți invitați. Se erijează în rol de pacifistă intransigentă”. „În subconștient doamna Grigore se arată sensibilă, chiar irascibilă față de critica la adresa rușilor”. „Greu să ghicesc potențialul de zbor al trupului ei de 50 de ani, dar mintea, într-adevăr, dacă a și avut-o vreodată, acum i s-a evaporat, cu mare viteză, în neant”. „Silvia Grigore face parte din numerosul contingent al mankurților obraznici și nesimțiți. Călătorește la Moscova să-i îmbărbăteze, prin intermediul melodiilor populare românești, pe moldovenii cu suflet rusificat”. „Efectuează concomitent investigații științifice: inventează teoria nătăfleată...”. „Comportamentul de mahalagioaică medievală la un post de televiziune, iritant pentru orice om cult și civilizată, mă face compătimitor în raport cu necunoscutul ei fost soț: cîtă răbdare i-a trebuit bietului ca să reziste tocmai doi ani alături de o asemenea ființă”. „Încă o meteahnă: nu se ține de cuvînt”.

S-a obligat Publicația Periodică „Literatura și Arta” să aducă scuze publice Silviei Grigorieva, prin intermediul ziarului „Literatura și Arta” și s-a încasat de la Publicația Periodică „Literatura și Arta” în beneficiul acesteia suma de 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 262,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest pretențiile au fost respinse ca nefondate.

La 08 februarie 2017, Silvia Grigorieva a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat recurentul că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată. Instanța de apel a încălcat normele de drept material și procedural, interpretînd eronat legea.

Sușține recurenta că consideră prejudiciul moral cauzat de intimat ca fiind unul inestimabil, însă care poate fi reparat prin exprimarea scuzelor publice, enunțarea dezmințirilor de către intimat, care urmează a fi exprimate prin aceleași surse mass-media prin care au fost răspândite care urmează a fi aduse la adresa sa.

În susținerea cererii invocă recurenta prevederile art. 26 alin. (1) din Legea cu

privire la libertatea de exprimare, în conformitate cu care orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte.

Conform art. 26 alin. (1) din aceeași Lege, orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte.

Menționează recurenta și prevederile art. 1422 alin. (1) și 1423 Cod civil în conformitate cu care, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

La 10 februarie 2017 a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016 avocatul Ciolacu Nicolae în interesele Publicației Periodice „Literatura și Arta”, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii judecătorești Buiucani municipiul Chișinău din 20 mai 2016.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece consideră că este ilegală și neîntemeiată. Instanța de apel a încălcat normele de drept material și procedural și a apreciat arbitrar probele.

Astfel, susține recurentul că articolul publicat redacția săptămânalului „Literatura și Arta”, este un pamflet.

Or, în respectivul articol se conțin doar judecăți de valoare, el nu conține denigrări, ci reproduce afirmațiile iresponsabile ale autoarei la un post public de televiziune de maximă audiență.

Mai mult, susține recurentul că frazele: “Dacă indivizii fără calități vocale, de regulă, se rușinează și evită scena, nu pot spune același lucru despre unii interpreți profesioniști. „În dialoguri pe teme intelectuale ăștia arată eminentamente neciopliți. Nici nu trebuie să dovedească: e suficient să deschidă gura și prostia iese afară. Când îl ascultă pe altul spunând ceva, schițează o mâna de savant atotștiutor, îmbibată cu înțelepciunea sihastrului. Te sufoci și-ți amintești de vorba vulgară a rusului: Botul solicită o cărămidă”, din acest articol nu se referă la reclamantă, ci sunt fraze generale, care expun o judecată de valoare a autorului față de un cerc indefinit de persoane și asupra unor subiecte ce nu țin de domeniul lor de activitate și pe care nu-l cunosc suficient de bine.

Deci, o parte din informații nu o vizează pe Silvia Grigorieva, iar restul informației nu este defăimătoare, ci constituie judecăți de valoare care sunt bazate pe un substrat factologic suficient.

Examinând recursurile declarate de Silvia Grigorieva și avocatul Ciolacu Nicolae în interesele Publicației Periodice “Literatura și Arta”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 440 CPC, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 433 CPC. În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Silvia Grigorieva și avocatul Ciolacu Nicolae în interesele Publicației Periodice “Literatura și Arta”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în

recursurile declarat de Silvia Grigorieva și avocatul Ciolacu Nicolae în interesele Publicației Periodice “Literatura și Arta”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Silvia Grigorieva și avocatul Ciolacu Nicolae în interesele Publicației Periodice “Literatura și Arta”, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursurile declarate de Silvia Grigorieva și avocatul Ciolacu Nicolae în interesele Publicației Periodice “Literatura și Arta”, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat